

GIG
CYMRU
NHS
WALES

Ymddiriedolaeth GIG
Prifysgol Felindre
Velindre University
NHS Trust

Pencadlys Ymddiriedolaeth GIG
Prifysgol Felindre
Velindre University NHS Trust Headquarters

2 Cwrt Charnwood
Heol Billingsley
Parc Nantgarw
Caerdydd/Cardiff
CF15 7QZ

Ffôn/Phone : (029) 20196161
www.velindre-tr.wales.nhs.uk

Cadeirydd Pwyllgor Deisebau'r Senedd 2 Medi 2020

Annwyl Gadeirydd,

Diolch am eich llythyr dyddiedig 10 Awst, yn gofyn am ymateb ffurfiol i'r ddeiseb a gyhoeddwyd ar wefan Deisebau'r Senedd ar 16 Gorffennaf o dan y pennawd "Cynnal ymchwiliad annibynnol i'r dewis o safle ar gyfer Canolfan Ganser newydd arfaethedig Felindre".

Ers hynny, mae deiseb newydd sy'n cefnogi Canolfan Ganser newydd Felindre wedi'i chyhoeddi ar wefan y Senedd, gyda'r dyddiad cau o 24 Medi. Wrth i mi ysgrifennu, mae wedi denu dros 7000 o lofnodion. Buaswn yn ddiolchgar clywed eich barn ynghylch a ddylid ystyried y ddwy ddeiseb gyda'i gilydd, o ystyried eu bod yn mynd i'r afael â'r un pwnc, er o safbwyntiau gwahanol.

Mae'r ohebiaeth hon yn cynnig ymateb i'r prif faterion a godwyd gan y ddeiseb. Mae hefyd yn rhoi gwybodaeth gefndirol am brosiect Canolfan Ganser Felindre newydd a allai fod o gymorth i'r pwyllgor.

Cefndir - chwarae ein rhan i drawsnewid gwasanaethau canser yn Neddwrain Cymru

Mae mwy a mwy o bobl yn cael diagnosis o ganser. Nid yw'r system bresennol yn gweithio cystal ag y dylai – ac mae gan Ymddiriedolaeth GIG Prifysgol Felindre rôl hollbwysig o ran gwella canlyniadau i gleifion canser yng Nghymru.

Nid oes gan Ganolfan Ganser Felindre, sydd bellach yn 60 oed, y cyfleusterau na'r lle sydd eu hangen arnom. Nid oes lle i ddatblygu yn y dyfodol. Nid ydym yn rhoi'r gwasanaeth gorau posibl i bob claf yn agos i'w cartref, lle bynnag maen nhw'n byw. Ac nid ydym yn atal digon o ganser yn y lle cyntaf.

Felly, ar draws y system, beth bynnag fo'n rolau a ble bynnag rydym wedi'n lleoli, mae sefydliadau'n dod at ei gilydd i wella gwasanaethau canser.

GIG
CYMRU
NHS
WALES

Ymddiriedolaeth GIG
Prifysgol Felindre
Velindre University
NHS Trust

Pencadlys Ymddiriedolaeth GIG
Prifysgol Felindre
Velindre University NHS Trust Headquarters

2 Cwrt Charnwood
Heol Billingsley
Parc Nantgarw
Caerdydd/Cardiff
CF15 7QZ

Ffôn/Phone : (029) 20196161
www.velindre-tr.wales.nhs.uk

Ar ôl ymgysylltu'n sylweddol â chleifion, staff a'n partneriaid rhanbarthol yn GIG Cymru, cymeradwyodd Llywodraeth Cymru raglen amlinellol strategol i sefydlu'r rhaglen Trawsnewid Gwasanaethau Canser.

Gwella canlyniadau cleifion sydd wrth wraidd y rhaglen a'r hyn a wnawn. Dyma fan cychwyn ein model gwasanaeth ar gyfer gwasanaethau cancer heddiw a'r gwasanaethau rydym yn eu datblygu ar gyfer y dyfodol. Rydym eisiau i driniaethau cancer o ansawdd uchel fod ar gael i gleifion ar draws de-ddwyrain Cymru, ac i'r gofal a gynigir fod yn rhagorol.

Mae hynny'n golygu gweithio gyda'n partneriaid i edrych ar gyfleoedd i integreiddio gwasanaethau'n well. Rydym eisiau chwarae ein rhan i wella'r llwybr cancer cyfan i gleifion - o ymwybyddiaeth ac atal cancer i ddiagnosis a thriniaeth gynnar, ac rydym eisiau cefnogi pobl sy'n byw gydag effaith gofal lliniarol cancer a chynllunio gofal ymlaen llaw.

Rydym eisiau cydweithio â phartneriaid academiaidd ar draws Cymru a thu hwnt hefyd, i sicrhau bod Cymru'n chwarae ei rhan mewn ymchwil, datblygu ac arloesi cancer sy'n enwog yn rhyngwladol. Mae Felindre eisoes yn chwarae rhan allweddol mewn ymchwil ryngwladol, ond nid yw ein canolfan ganser 60 oed bresennol yn portreadu'r ddelwedd gywir i fodloni uchelgeisiau'r sefydliad nac yn wir, Cymru.

Rydym yn credu y bydd rôl arweiniol mewn ymchwil, datblygu ac arloesi yn cyfrannu'n uniongyrchol at ddyfodol cynaliadwy i weithlu oncoleg Cymru ac felly, yn sicrhau datblygu gwasanaethau cancer sy'n addas ar gyfer cenedlaethau'r dyfodol.

Gan weithio i'r egwyddorion hyn, mae'r rhaglen Trawsnewid Gwasanaethau Canser wedi cael y dasg o ddarparu pedwar newid allweddol i wasanaethau i gleifion cancer yn ne-ddwyrain Cymru:

- mwy o ofal, cymorth a thriniaeth yng nghartrefi pobl os ydynt yn dymuno
- nifer fach o leoliadau 'Felindre @' wedi'u cynllunio'n bwrpasol ar safleoedd Byrddau Iechyd, y cyfeirir atynt fel cyfleusterau allgymorth Felindre
- uned Lloeren Radiotherapi i'w lleoli yn Ysbyty Nevill Hall ym Mwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan

GIG
CYMRU
NHS
WALES

Ymddiriedolaeth GIG
Prifysgol Felindre
Velindre University
NHS Trust

Pencadlys Ymddiriedolaeth GIG
Prifysgol Felindre
Velindre University NHS Trust Headquarters

2 Cwrt Charnwood
Heol Billingsley
Parc Nantgarw
Caerdydd/Cardiff
CF15 7QZ

Ffôn/Phone : (029) 20196161
www.velindre-tr.wales.nhs.uk

- canolfan ganser anlwfeddygol arbenigol newydd i gymryd lle Canolfan Ganser bresennol Felindre.

Safle'r dolydd gogleddol

Dewiswyd y dolydd gogleddol am ei fod yn dir sy'n eiddo i'r GIG, lle mae'r egwyddor o ddatblygu eisoes wedi'i hen sefydlu a'i chymeradwyo. Rhoddodd Cyngor Caerdydd ganiatâd cynllunio ar gyfer adeiladu tai ar y safle yn 2001 ac yn 2018, rhoddodd ganiatâd cynllunio amlinellol hefyd ar gyfer canolfan ganser newydd.

Mae'r ffaith bod y safle yn agos at yr M4 a'r A470 yn golygu ei fod yn darparu mynediad haws i dri chwarter ein cleifion sy'n teithio atom o bob rhan o'r de-ddwyrain. Ni fydd yn rhaid iddyn nhw, fel llawer o'n staff, deithio i bentref yr Eglwys Newydd mwyach.

Mae'r safle yn darparu gofod o ansawdd hefyd, a'r rhagolygon yw y bydd hyn yn helpu ein cleifion a'u lles yn ystod cyfnod anodd a phryderus.

Dewiswyd y safle ar ôl adolygu opsiynau posibl eraill sydd ar gael yn ystâd ehangach y GIG.

Nodwyd safleoedd posibl gennym yn Llanfrechfa Grange, i'r gogledd o Gasnewydd, tir gyferbyn ag Ysbyty Brenhinol Gwent yng Nghasnewydd, a thir sy'n ffinio ag Ysbyty Athrofaol Cymru yng Nghaerdydd. Nid yw'r safleoedd hyn yn darparu'r hyn sydd ei angen arnom. Nid oedd safleoedd Casnewydd yn addas yn ddaeryddol, am ein bod yn darparu gwasanaethau canser i bobl sy'n byw mor bell i'r gorllewin â Phen-y-bont ar Ogwr, gyda llawer o'n cleifion yn byw yn ardaloedd Cwm Taf Morganwg a Chaerdydd. Roedd y safle ger Ysbyty Athrofaol Cymru yn rhy fach i'n hanghenion.

Yn groes i eiriad y ddeiseb, nid yw Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Caerdydd a'r Fro wedi cynnig tir i ni yn y Mynydd Bychan i ddatblygu canolfan ganser newydd, ac nid oes unrhyw gynlluniau wedi'u cadarnhau ar gyfer "adeilad newydd" sy'n dechrau yn 2023. Nid yw'r safle ar gyfer Ysbyty Athrofaol newydd i Gymru wedi'i gytuno eto. Deallaf fod Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro ar ddechrau'r

gwaith o greu cais busnes rhaglen ac fel rhan o'r broses honno byddant yn cynnal arfarniad o opsiynau ar gyfer safle. Nid yw hynny wedi'i wneud eto a bydd yn cymryd peth amser i'w gwblhau.

Fe wnaethom adolygu'r posibilrwydd hefyd, o adeiladu ar Ysbyty presennol yr Eglwys Newydd, ond roedd y safle honno yn rhy fach i adeiladu'r ganolfan ganser yn unol â'r safonau gofynnol. Mae'r adeilad wedi'i restru hefyd, sy'n ei gwneud yn anodd aildatblygu arno fel canolfan ganser fodern.

Mae gan dir i'r de-orllewin o Ysbyty'r Eglwys Newydd ganiatâd cynllunio amlinellol ar gyfer ysbyty, ond mae'n rhy fach.

Yn dilyn ein caniatâd cynllunio amlinellol ar gyfer adeiladu canolfan ganser ar safle'r dolydd gogleddol, cyflwynwyd dau gais cynllunio pellach i Gyngor Caerdydd ar 9 Mehefin 2020, i adolygu ffyrdd mynediad i Ganolfan Ganser newydd Felindre, a fydd yn lleihau'r costau cyffredinol ac yn cyflwyno'r dyddiad agor.

Mae'r ddeiseb yn cyfeirio at gost o £26.9 miliwn i ddarparu'r ffyrdd hyn. Mae'r disgrifiad hwn yn anghywir. Mae'r ffigurau'n cwmpasu cost ein holl waith galluogi ar gyfer y safle, nid ffyrdd yn unig. Mae gwaith galluogi yn cynnwys tasgau fel cloddio, lefelu, arolygon safleoedd, draenio a chysylltiad cyfleustodau, yn ogystal â ffyrdd a phontydd ar gyfer gwell mynediad, lledu'r slipffordd yn uniongyrchol oddi ar gylchfan Coryton, a gwneud gwelliannau pellach i helpu i leddfu llif traffig yn yr ardal.

Mae'r ddeiseb hefyd yn cyfeirio at safle'r dolydd gogleddol fel tir dan glo. Mae hyn yn anghywir hefyd. Mae'r safle ar gael o'r de, drwy safle Ysbyty'r Eglwys Newydd. Defnyddiwyd y tir yn flaenorol fel rhan o safle'r ysbyty. Mae'r caniatâd cynllunio uchod ar gyfer adeiladu tai ar y dolydd gogleddol, yn cynnig ffordd fynediad drwy safle Ysbyty'r Eglwys Newydd.

Datblygu modelau clinigol

Datblygwyd y model clinigol sy'n sail i'r rhaglen Trawsnewid Gwasanaethau Canser mewn partneriaeth â'n cydweithwyr rhanbarthol, ein staff, rhanddeiliaid a chleifion.

Cynhaliwyd cam cyntaf yr ymgysylltu rhwng mis Ebrill a mis Awst 2015, ac roedd yn cynnwys lleisiau dros 400 o gyfranogwyr. Cafodd y digwyddiadau ymgysylltu hyn eu cefnogi gan fewnbwn gan dri grŵp cenedlaethol – Cyfarwyddwyr Cynllunio, Cyfarwyddwyr Nyrsio a Chyfarwyddwyr Meddygol GIG Cymru yn y drefn honno. Yn ystod y digwyddiadau hyn, gofynnwyd i'r holl gyfranogwyr roi adborth o ran sut y gellid gwella gwasanaethau, a nodi pa elfennau o'r model gwasanaeth presennol yr oeddent yn teimlo y dylem eu cadw.

Daeth nifer o ganfyddiadau a themâu allweddol i'r amlwg o'r digwyddiadau ymgysylltu cychwynnol hyn, ac fe'u defnyddiwyd i lywio'r broses o ddatblygu model gofal manwl ar gyfer gwasanaethau clinigol. Yn hanfodol i ddatblygu'r model gwasanaeth oedd sefydlu set glir o egwyddorion clinigol a oedd yn cynnwys (i) cynnig gofal cancer anlwfeddygol o ansawdd uchel i boblogaeth de-ddwyrain Cymru (ii) gwella canlyniadau cleifion (iii) lleihau'r anghydraddoldebau yn y canlyniadau hynny ar draws y rhanbarth, a (iv) darparu gofal yn nes adref.

Datblygwyd y model gwasanaethau clinigol ymhellach drwy gyfarfodydd mewnol helaeth, digwyddiadau ymgysylltu â chyfranogiad cleifion a'r cyhoedd, a chyfres o weithdai gydag arweinwyr cancer byrddau iechyd a grwpiau rhanddeiliaid ehangach (prifysgolion, diwydiant, y trydydd sector ac ati) Roedd hyn yn cynnwys 49 o weithdai yn ystod 2016 – 2017. Drwy'r digwyddiadau hyn, roeddem yn gallu datblygu a gwella'r model gwasanaeth a ddisgrifiwyd yn y Rhaglen Amlinellol Strategol ymhellach, a chafodd hyn ei gyflwyno yng Nghais Busnes y Rhaglen.

Roedd llais y claf yn amlwg yn y broses hon. Dywedodd cleifion wrthym eu bod eisiau cael gwasanaethau mor agos i'w cartrefi â phosibl, ond nad oedd ots ganddynt deithio am wasanaethau arbenigol. Dywedodd cleifion hefyd, eu bod eisiau cael yr un profiad a safon o ofal lle bynnag y darperir y gwasanaeth, eu bod nhw eisiau gallu dod o hyd iddo a pharcio'n hawdd, a chael mynediad i fannau i fyfrio'n dawel.

Sefydlwyd Grŵp Cynghori Clinigol gennym hefyd a oedd ag uwch gynrychiolaeth glinigol ofyrddau iechyd a Rhwydwaith Cancer Cymru. Cylch gwaith y grŵp hwn

oedd sicrhau bod y model yn glinigol gadarn a rhoi cyngor a her amlddisgyblaethol a sefydliadol i'r Ymddiriedolaeth.

Mae'r model gwasanaethau clinigol yn cefnogi'r model gofal cancer rhanbarthol ar gyfer De Ddwyrain Cymru h.y. rhwydwaith o wasanaethau cancer. Amlinellwyd hynny yn y Cais Busnes Amlinellol ar gyfer canolfan ganser newydd a gymerawdwywyd gan bob bwrdd iechyd (BILL Prifysgol Cwm Taf Morgannwg, BILL Prifysgol Caerdydd a'r Fro, Bwrdd Iechyd Addysgu Powys, BILL Prifysgol Aneurin Bevan, BILL Prifysgol Bae Abertawe a BILL Prifysgol Hywel Dda) a Bwrdd Ymddiriedolaeth GIG Prifysgol Felindre ym mis Ebrill 2018.

Rydym yn ceisio esblygu a mireinio ein model yn gyson, er mwyn sicrhau aliniad ar draws y rhanbarth, ac i geisio sicrhau ei fod yn darparu gofal diogel o ansawdd uchel bob dydd.

Ar hyn o bryd, rydym yn gwneud gwaith gyda'n cydweithwyr mewn byrddau iechyd i nodi gwelliannau y gallai fod angen i ni eu gwneud ar lefel gwasanaeth Canolfan Ganser Felindre leol ac ar lefel ranbarthol, systemig. Bydd hyn yn ystyried nifer o ffactorau allanol, gan gynnwys effaith a dysgu COVID-19, newidiadau mewn ymarfer clinigol yn y rhanbarth a'r sylfaen dystiolaeth ehangach, a meysydd i'w gwella posibl a godir gan strategaethau a chynlluniau cancer staff a BILL/Rhwydwaith Cancer Cymru.

Ar lefel Canolfan Ganser Felindre leol, ar hyn o bryd, rydym yn canolbwyntio ar nifer fach o feysydd gan gynnwys ymchwil a datblygu, hyfforddiant ac addysg. Mae darn sylweddol o waith ar y gweill mewn partneriaeth â chydweithwyr o fyrddau iechyd a'r Ymddiriedolaeth ar ofal heb ei drefnu a gwasanaethau oncoleg aciwt er mwyn darparu ymateb rhanbarthol cydgysylltiedig a phriodol. Bydd unrhyw welliannau a nodwyd gan bob ffrwd waith yn cael eu defnyddio i ategu a chryfhau'r model rhanbarthol rydym wedi cytuno arno gyda byrddau iechyd ac yn bwydo i mewn i'n cynlluniau presennol.

Ym mis Tachwedd 2019, sefydlwyd y Grŵp Arweinyddiaeth Cancer Cydweithredol (CCLG) yn ne-ddwyrain Cymru. Mae'r grŵp hwn, dan gadeiryddiaeth Prif Swyddog Gweithredol Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro, wedi cyfarfod dwy waith ers hynny ac mae'n cynnwys aelodau o fyrddau

iechyd eraill. Mae'n gyfrifol am arwain y dull rhanbarthol o gynllunio a darparu systemau a gefnogir gan Brif Grŵp Gweithredol GIG Cymru.

Bydd yr holl ddatblygiadau hyn yn ein helpu i ddarparu gwasanaethau sy'n addas i gleifion cancer heddiw, ac yn datblygu gwasanaethau cancer sy'n addas ar gyfer cenedlaethau'r dyfodol.

Casgliad

Mae datblygu Canolfan Ganser newydd Felindre wedi bod yn rhan o broses hir a chadarn, sy'n cynnwys cannoedd o gleifion, staff a phartneriaid mewn dwsinau a dwsinau o ddigwyddiadau dros flynyddoedd lawer. Mae'n un rhan o raglen i drawsnewid gwasanaethau cancer a gwella canlyniadau cancer ar draws de-ddwyrain Cymru.

Mae'r holl adolygiadau a'r ymgynghoriadau rydym wedi eu cynnal yn cadarnhau mai ein model clinigol yw'r un cywir ar gyfer anghenion y boblogaeth rydym yn ei gwasanaethu, ac mai lleoliad y Ganolfan Ganser Felindre newydd ar safle'r Dolydd Gogleddol ydy'r ffordd fwyaf effeithiol ac amserol o ddarparu'r model clinigol hwnnw.

Yn anad dim, rydym yn hyderus mai ein cynigion ni fydd yn gweithio orau i'n cleifion. Mae llais y claf wedi bod yn uchel ac yn glir yn y broses. Mae gan Felindre gofnod rhagorol o ran diogelwch cleifion a boddhad cleifion, ac mae cleifion eisiau i'r profiad hwn gael ei wella ymhellach mewn adeilad modern ar safle gwyrdd. Mae cleifion yn eu miloedd wedi mynegi eu cefnogaeth i'r ganolfan ganser newydd yn yr Eglwys Newydd.

Yn olaf, hoffwn egluro bod y ddeiseb yn cyfeirio at ein sefydliad fel Bwrdd Iechyd Prifysgol Felindre. Ymddiriedolaeth GIG Prifysgol Felindre ydym ni. Mae'r Ymddiriedolaeth yn cyfarwyddo strategaeth a pherfformiad ein dwy brif Is-adran, Canolfan Ganser Felindre a Gwasanaeth Gwaed Cymru, ac yn cynnal Technoleg Iechyd Cymru, Partneriaeth Cydwasanaethau GIG Cymru a Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru. Cyflawnir ein gwasanaethau gwaed a thrawsblannu ledled Cymru a chomisiynir ein gwasanaethau cancer gan ein partneriaid, Byrddau Iechyd Lleol de-ddwyrain Cymru.

GIG
CYMRU
NHS
WALES

Ymddiriedolaeth GIG
Prifysgol Felindre
Velindre University
NHS Trust

Welsh Blood Service
Gwasanaeth Gwaed Cymru

Canolfan Ganser Felindre
Velindre Cancer Centre

Pencadlys Ymddiriedolaeth GIG
Prifysgol Felindre
Velindre University NHS Trust Headquarters

2 Cwrt Charnwood
Heol Billingsley
Parc Nantgarw
Caerdydd/Cardiff
CF15 7QZ

Ffôn/Phone : (029) 20196161

www.velindre-tr.wales.nhs.uk

Rwy'n gobeithio y bydd yr wybodaeth yn ddefnyddiol i chi wrth i chi ystyried y ddeiseb. Byddwn yn falch o roi unrhyw wybodaeth bellach ichi os ydych ei hangen, neu os bernir ei bod yn ddefnyddiol.

Yn gywir

Yr Athro Donna Mead OBE
Cadeirydd Ymddiriedolaeth GIG Prifysgol Felindre